

PROGRAM
WYCHOWAWCZO -
PROFILAKTYCZNY
"SŁUŻĘ JAK ORSZA"

Rok szkolny 2022/2023

Podstawa prawna:

- 1) Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 2 kwietnia 1997r. (Dz.U. 1997r. nr 78 poz. 483 ze zm.);
- 2) Konwencja o prawach dziecka, przyjęta przez Zgromadzenie Ogólne Narodów Zjednoczonych z dnia 20 listopada 1989r. (Dz.U. 1991r. nr 120 poz. 526);
- 3) Ustawa z dnia 7 września 1991r. o systemie oświaty (Dz.U. 1991 nr 95 poz. 425 z późn. zm.);
- 4) Ustawa z dnia 14 grudnia 2016r. - Prawo oświatowe (Dz.U. 2017 poz. 59 z późn. zm.);
- 5) Podstawowe kierunki realizacji polityki oświatowej państwa w roku szkolnym 2022/2023;
- 6) Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 26 lipca 2018 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie podstawy programowej wychowania przedszkolnego oraz podstawy programowej kształcenia ogólnego dla szkoły podstawowej, w tym dla uczniów z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu umiarkowanym lub znacznym, kształcenia ogólnego dla branżowej szkoły I stopnia, kształcenia ogólnego dla szkoły specjalnej przysposabiającej do pracy oraz kształcenia ogólnego dla szkoły policealnej (Dz.U. 2018 poz. 1679);
- 7) Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 18 sierpnia 2015r. w sprawie zakresu i form prowadzenia w szkołach i placówkach systemu oświaty działalności wychowawczej, edukacyjnej, informacyjnej i profilaktycznej w celu przeciwdziałania narkomanii (Dz.U. 2015 poz. 1249 z późn. zm.);
- 8) Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej i Sportu z dnia 31 grudnia 2002r. w sprawie bezpieczeństwa i higieny w publicznych i niepublicznych szkołach i placówkach (Dz.U. 2003 nr 6 poz. 69 z późn. zm.);
- 9) Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 9 sierpnia 2017r. w sprawie zasad organizacji i udzielania pomocy psychologiczno - pedagogicznej w publicznych przedszkolach, szkołach i placówkach (Dz.U. 2017 poz. 1591 z późn. zm.);
- 10) Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 3 kwietnia 2019r. w sprawie ramowych planów nauczania dla publicznych szkół (Dz.U. 2019 poz. 639 z późn. zm.);
- 11) "Wytyczne MEiN, MZ i GIS dla szkół podstawowych i ponadpodstawowych - tryb pełny stacjonarny" - zbiór zaleceń uwzględniający sytuację epidemiologiczną, w tym dotyczących pomocy psychologicznej w sytuacji kryzysowej wywołanej pandemią COVID - 19.
- 12) *Statut Szkoły.*

PROGRAM WYCHOWAWCZO - PROFILAKTYCZNY "SŁUŻĘ JAK ORSZA" uwzględnia zmiany wprowadzone Uchwałą Rady Rodziców z dnia 21 września 2022r. Został przyjęty przez Radę Pedagogiczną na posiedzeniu w dniu 28 września 2022r.

Wstęp

Byli prawdziwie młodzi: potrafili się bawić, uczyć, kochać, pasjonować wieloma sprawami, ale ponadto był w nich zakorzeniony kodeks norm moralnych. Wiedzieli, co znaczy patriotyzm i mieli szczerą wolę całym życiem służyć Bogu i Ojczyźnie, rozumieli, że rodzicom należy się szacunek, przełożonym posłuszeństwo, a zmarłym pamięć i modlitwa. O tym nigdy nie dyskutowali - to po prostu w nich było.

(Krystyna Heska-Kwaśniewicz, wstęp do "Kamieni na szaniec" A. Kamińskiego)

§1. Misja Szkoły

1. Misją Szkoły Podstawowej w Wałdowie Szlacheckim jest kształcenie i wychowanie młodego człowieka w duchu uniwersalnych wartości i poczucia odpowiedzialności, miłości ojczyzny oraz poszanowania dla polskiego dziedzictwa kulturowego, przy jednoczesnym otwarciu się na wartości kultur Europy i świata, kształtowanie umiejętności nawiązywania kontaktów z rówieśnikami, także przedstawicielami innych kultur, wyposażenie w kompetencje kluczowe, niezbędne do pełnego, samodzielnego życia w zmieniającej się rzeczywistości.
2. Szkoła zapewnia pomoc we wszechstronnym rozwoju uczniów w wymiarze intelektualnym, moralnym, duchowym, emocjonalnym, społecznym i fizycznym, zapewnia również uczniom pomoc psychologiczną i pedagogiczną.
3. Misją Szkoły jest uczenie wzajemnego szacunku i uczciwości jako postaw życiowych w społeczeństwie i w państwie, w duchu przekazu dziedzictwa kulturowego i kształtowania postaw patriotycznych. W czasie pobytu ucznia w Szkole odbywa się proces wychowawczy, w którym kształtuje się młody charakter. Szkoła buduje hierarchię celów i wartości, które pozwolą świadomie wybrać dobro, przyjmując odpowiedzialność za siebie i za innych oraz za swoje zadania w dorosłym społeczeństwie. Wymagania stawiane uczniom powinny być wysokie, ale zawsze wyprzedzane przez wymagania, jakie nauczyciel stawia samemu sobie.
4. *Program wychowawczo - profilaktyczny* wytycza kierunek wychowania. Zgodnie z porównaniem Aleksandra Kamińskiego "wychowanie jest kompasem okrętu, na

który wsiadają młodzi ludzie z nadzieją, że zostaną dowiezieni do celu". Tym celem jest ukształtowanie młodego człowieka na odpowiedzialnego obywatela, kreującego życie swej rodziny, społeczności lokalnej, całego społeczeństwa, człowieka wielostronnie rozwiniętego moralnie, duchowo, intelektualnie, emocjonalnie, społecznie i fizycznie.

§2. Założenia Programu profilaktyczno - wychowawczego

1. Pierwotne i największe prawa do wychowania swoich dzieci posiadają rodzice (prawni opiekunowie).
2. Nauczyciele i Szkoła pełnią funkcję wspierającą i uzupełniającą w stosunku do rodziców (prawnych opiekunów) i ich konstytucyjnych praw do wychowania.
3. Kierunek działalności wychowawczej w Szkole nie może być sprzeczny z wolą i przekonaniami rodziców (prawnych opiekunów).
4. Wychowanie jest najważniejszą częścią działalności każdego nauczyciela.
5. *Program profilaktyczno - wychowawczy* ma służyć rozwojowi uczniów z uwzględnieniem ich indywidualnego poziomu dojrzałości, wolności sumienia, wyznawanych przekonań.
6. Wychowanie powinno polegać na dążeniu do zmian niewłaściwych przekonań uczniów, kształtowaniu przekonań moralnych i postaw.
7. Punktem wyjścia procesu edukacji powinny być potrzeby wychowanka, a nie wymogi przedmiotu.

§3. Zasady wychowania w Szkole "Orszy"

1. W Szkole obowiązują zasady wychowania:
  - 1) służba, czyli czynna, pozytywna postawa wobec świata i drugiego człowieka;
  - 2) braterstwo, czyli przyjacielska i serdeczna postawa wobec innych;
  - 3) praca nad sobą, czyli nieustanne kształtowanie i doskonalenie własnej osobowości.
2. Odzwierciedleniem tych zasad jest *Kodeks uczniów "Orszy"*. Zasady wychowania są wprowadzane w życie za pomocą metody określającej sposób realizacji wychowania.

§4. Sylwetka absolwenta

1. Dążeniem Szkoły Podstawowej w Wałdowie Szlacheckim jest przygotowanie uczniów do efektywnego funkcjonowania w życiu społecznym oraz podejmowania samodzielnych decyzji w poczuciu odpowiedzialności za własny rozwój.
2. Uczeń kończący Szkołę posiada następujące cechy:
  - 1) kieruje się w życiu codziennym zasadami etyki i moralności;
  - 2) zna historię i kulturę własnego narodu i regionu oraz tradycje Szkoły;
  - 3) zna i rozumie zasady współżycia społecznego, zna i stosuje zasady dobrych obyczajów i kultury bycia;
  - 4) szanuje siebie i innych, jest tolerancyjny, jest odpowiedzialny;
  - 5) korzysta z różnych źródeł wiedzy i informacji, racjonalnie wykorzystuje narzędzia i technologie informatyczne;
  - 6) jest ambitny i kreatywny;
  - 7) jest odważny i samodzielny;
  - 8) posiada wiedzę na temat współczesnych zagrożeń społecznych i cywilizacyjnych, podejmuje odpowiedzialne decyzje w trosce o bezpieczeństwo własne i innych,
  - 9) szanuje potrzeby innych i jest chętny do niesienia pomocy;
  - 10) jest odporny na niepowodzenia, przestrzega zasad bezpieczeństwa i higieny życia;
  - 11) integruje się z rówieśnikami i prawidłowo funkcjonuje w zespole,
  - 12) posiada kompetencje pozwalające mu na samodzielne, satysfakcjonujące funkcjonowanie w zmieniającej się rzeczywistości społecznej i zawodowej, również w obszarze cyfrowym.

§5. Działalność profilaktyczna Szkoły

1. Działalność profilaktyczna Szkoły obejmuje:
  - 1) profilaktykę uniwersalną - wspieranie wszystkich uczniów i wychowanków w prawidłowym rozwoju i zdrowym stylu życia oraz podejmowanie działań, których celem jest ograniczenie zachowań ryzykownych;
  - 2) profilaktykę selektywną - wspieranie uczniów i wychowanków, którzy ze względu na swoją sytuację rodzinną, środowiskową lub uwarunkowania biologiczne są w wyższym stopniu narażeni na rozwój zachowań ryzykownych;

- 3) profilaktykę wskazującą - wspieranie uczniów i wychowanków, u których rozpoznano wczesne objawy używania środków i substancji psychoaktywnych lub innych uzależnień i zachowań ryzykownych.

§6. Adresaci Programu profilaktyczno - wychowawczego

1. Adresatami oddziaływań wychowawczych są wszyscy uczniowie Szkoły Podstawowej w Wałdowie Szlacheckim.
2. Adresatami oddziaływań profilaktycznych są uczniowie, rodzice (prawni opiekunowie), nauczyciele i pozostali pracownicy Szkoły Podstawowej w Wałdowie Szlacheckim.

§7. Diagnoza czynników ryzyka i czynników chroniących

1. Przy opracowaniu diagnozy środowiska wychowawczego Szkoły wzięto pod uwagę czynniki chroniące, czynniki ryzyka oraz zachowania ryzykowne.
2. **Przez czynniki chroniące** należy rozumieć indywidualne cechy i zachowania uczniów lub wychowanków, cechy środowiska społecznego i efekty ich wzajemnego oddziaływania, których występowanie wzmacnia ogólny potencjał zdrowotny ucznia lub wychowanka i zwiększa jego odporność na działanie czynników ryzyka.
3. **Przez czynniki ryzyka** należy rozumieć indywidualne cechy i zachowania uczniów lub wychowanków, cechy środowiska społecznego i efekty ich wzajemnego oddziaływania, które wiążą się z wysokim prawdopodobieństwem wystąpienia **zachowań ryzykownych**, stanowiących zagrożenie dla ich prawidłowego rozwoju, zdrowia, bezpieczeństwa lub funkcjonowania społecznego.
4. *Program* powstał na bazie diagnozy środowiska szkolnego i środowiska zewnętrznego, w którym funkcjonuje uczeń.
5. Diagnozy dokonano w oparciu o analizę:
  - 1) *Programu wychowawczo - profilaktycznego*, realizowanego w roku szkolnym 2021/2022 oraz programów wychowawczych i programów profilaktyki, realizowanych w latach poprzednich;
  - 2) badań ankietowych uczniów ubiegłorocznych klas VII i VIII dotyczących "Współczesnych zagrożeń uzależnieniami";

- 3) wniosków i zaleceń wynikających z realizacji *Planu nadzoru pedagogicznego* z poprzedniego roku szkolnego;
  - 4) wniosków i zaleceń wynikających z pracy zespołów przedmiotowych z poprzedniego roku szkolnego;
  - 5) wniosków z pracy Samorządu Uczniowskiego;
  - 6) rozmów i obserwacji uczniów na zajęciach lekcyjnych i pozalekcyjnych, również podczas zdalnego nauczania;
  - 7) informacji wychowawców klas, innych nauczycieli pracujących w Szkole, pracowników niepedagogicznych o bieżących problemach wychowawczych;
  - 8) rozmów z rodzicami (prawnymi opiekunami) prowadzonych przez wychowawców;
  - 9) opinii i orzeczeń poszczególnych uczniów z Poradni Psychologiczno - Pedagogicznej;
  - 10) sugestii i wskazówek pochodzących od przedstawicieli Rady Rodziców;
  - 11) dokumentacji szkolnej, w tym dzienników lekcyjnych;
  - 12) obserwacji zachowań uczniów podczas przerw;
  - 13) warunków materialnych i społecznych rodzin, w których wychowują się uczniowie naszej Szkoły - w tym informacji z Gminnego Ośrodka Pomocy Rodzinie oraz od innych podmiotów wspierających działania wychowawcze i opiekuńcze Szkoły.
6. Diagnozując środowisko szkolne i zewnętrzne wzięto również pod uwagę:
- 1) analizę uzyskanych ocen zachowania /wg kryteriów oceny zachowania;
  - 2) analizę frekwencji uczniów na zajęciach szkolnych;
  - 3) analizę frekwencji rodziców (prawnych opiekunów) w czasie wywiadówek;
  - 4) analizę wyników w nauce;
  - 5) analizę frekwencji rodziców (prawnych opiekunów) w czasie uroczystości i imprez organizowanych przez Szkołę;
  - 6) analizę ilościową i jakościową zajęć pozalekcyjnych;
  - 7) specjalne potrzeby edukacyjne uczniów oraz realizowane przy współpracy z PPP formy pomocy psychologiczno - pedagogicznej, w szczególności wynikające z zaleceń zawartych w opiniach i orzeczeniach;
  - 8) informacje z KM Policji wynikające ze współpracy ze szkołą, dotyczące sytuacji zagrażających bezpieczeństwu uczniów w środowisku lokalnym;

- 9) sytuację uchodźców z Ukrainy zamieszkujących w rejonie Szkoły - potrzeby edukacyjne, bytowe, psychiczne naszych uczniów i wychowanków przedszkola pochodzenia ukraińskiego oraz ich rodzin.
7. Przeprowadzona analiza miała posłużyć opracowaniu diagnozy w zakresie występujących w środowisku szkolnym czynników chroniących i czynników ryzyka.
8. Ustalono następujące czynniki chroniące:
  - 1) zainteresowanie uczniów nauką szkolną (wyniki w nauce, zachowaniu oraz wyniki egzaminów zewnętrznych);
  - 2) systematyczne uczęszczanie dzieci do Szkoły oraz realizację zdalnej nauki przez większość uczniów;
  - 3) organizacja zajęć specjalistycznych dla dzieci o specjalnych potrzebach edukacyjnych oraz realizacja zaleceń PPP;
  - 4) diagnozowanie i profilaktyka wad postawy, wad logopedycznych oraz rozwoju emocjonalnego dzieci w młodszym wieku szkolnym - innowacja „Gimnastyka buzi i języka”;
  - 5) realizacja profilaktyki uniwersalnej w oparciu o projekt profilaktyczny „#lepiej przeżyj” w klasach IV-VIII;
  - 6) ocena rodziców pracy szkoły jako bardzo dobra i dobra oraz ich zadowolenie ze współpracy, również podczas edukacji zdalnej;
  - 7) zdobycie przez nauczycieli, uczniów, a nawet rodziców młodszych dzieci kompetencji w zakresie korzystania z nowych technologii cyfrowych (niezbędne w bezpiecznym korzystaniu z sieci);
  - 8) przeciwdziałanie i zmniejszenie do minimum zjawiska tzw. „znikających dzieci” podczas edukacji zdalnej;
  - 9) poszerzenie oferty zajęć pozalekcyjnych zgodnie z potrzebami uczniów;
  - 10) dobre relacje rodzinne;
  - 11) deklarowana ocena większości rodziców (prawnych opiekunów), nauczycieli oraz samych uczniów co do skali występowania zachowań ryzykownych młodzieży (współczesne uzależnienia) wśród uczniów szkoły i w otoczeniu szkolnym - jako problem, który nie występuje lub jego skala jest bardzo mała i mała;

- 12) deklarowana otwartość rodziców (prawnych opiekunów) na różnorodne działania związane z profilaktyką uzależnień;
- 13) dobra i efektywna współpraca szkoły z instytucjami wspierającymi jej działania wychowawcze, opiekuńcze i profilaktyczne (w tym PPP, GOPS, Policja);
- 14) dobra współpraca Szkoły z rodzicami (prawnymi opiekunami) uczniów, również podczas edukacji zdalnej;
- 15) rodziny uczniów pełne i rodziny wielopokoleniowe;
- 16) wysoki poziom dbałości o bezpieczeństwo związane z zagrożeniem epidemicznym COVID - 19, respektowanie wszelkich zaleceń sanitarnych;
- 17) efektywne wykorzystanie narzędzi i zasobów cyfrowych oraz metod kształcenia na odległość - sprawdzone korzystanie z platformy MOODLE, bezpieczne i efektywne korzystanie z technologii cyfrowych, zasobów multimedialnych;
- 18) kultywowanie tradycji, postaw patriotycznych oraz wychowanie do wartości;
- 19) realizacja edukacji ekologicznej na wszystkich poziomach edukacyjnych, rozwijanie wśród uczniów, nauczycieli i rodziców postawy odpowiedzialności za środowisko naturalne;
- 20) poszerzenie wachlarza pomocy specjalistów dla uczniów i ich rodzin - zatrudnienie w Szkole psychologa i pedagoga specjalnego;
- 21) otwartość społeczności szkolnej i środowiska lokalnego na przyjęcie uchodźców z Ukrainy oraz udzielanie im wsparcia.

9. Ustalono następujące czynniki ryzyka:

- 1) niedostateczna wiedza rodziców (prawnych opiekunów) na temat aktywności dzieci w sieci oraz zagrożeń związanych z cyberprzestrzenią;
- 2) nieograniczony dostęp do stron internetowych w domowych urządzeniach osobistych uczniów np. telefonach komórkowych (w wielu przypadkach brak innych niż program antywirusowy zabezpieczeń);
- 3) rosnąca liczba dzieci mających specjalne potrzeby edukacyjne oraz wymagających specjalistycznych oddziaływań;
- 4) rosnąca liczba dzieci mających zaburzenia rozwoju mowy oraz trudności w rozwoju emocjonalno - społecznym;

- 5) rosnąca liczba dzieci mających problemy z prawidłową postawą ciała oraz brakiem aktywności fizycznej;
  - 6) niski poziom samodzielności, innowacyjności i kreatywności uczniów, również w ramach działalności Samorządu Uczniowskiego;
  - 7) mała ilość dzieci uczestniczących w zajęciach wychowania do życia w rodzinie.
10. Opracowując wnioski do pracy po przeprowadzeniu diagnozy uwzględniono również podstawowe kierunki realizacji polityki oświatowej państwa w roku szkolnym 2022/2023:
- 1) Wychowanie zmierzające do osiągnięcia ludzkiej dojrzałości poprzez kształtowanie postaw ukierunkowanych na prawdę, dobro i piękno, uzdalniających do odpowiedzialnych decyzji.
  - 2) Wspomaganie wychowawczej roli rodziny przez właściwą organizację i realizację zajęć edukacyjnych wychowanie do życia w rodzinie. Ochrona i wzmacnianie zdrowia psychicznego dzieci i młodzieży.
  - 3) Działanie na rzecz szerszego udostępnienia kanonu i założeń edukacji klasycznej oraz sięgania do dziedzictwa cywilizacyjnego Europy, m.in. przez umożliwienie uczenia się języka łacińskiego już od szkoły podstawowej.
  - 4) Doskonalenie kompetencji nauczycieli do pracy z uczniami przybyłymi z zagranicy, w szczególności z Ukrainy, adekwatnie do zaistniałych potrzeb oraz kompetencji nauczycieli nowych przedmiotów wprowadzonych do podstawy programowej.
  - 5) Rozwijanie umiejętności metodycznych nauczycieli w zakresie prawidłowego i skutecznego wykorzystywania technologii informacyjno-komunikacyjnych w procesach edukacyjnych. Wsparcie edukacji informatycznej i medialnej, w szczególności kształtowanie krytycznego podejścia do treści publikowanych w Internecie i mediach społecznościowych.
  - 6) Wsparcie nauczycieli i innych członków społeczności szkolnych w rozwijaniu umiejętności podstawowych i przekrojowych uczniów, w szczególności z wykorzystaniem pomocy dydaktycznych zakupionych w ramach programu "Laboratoria przyszłości".
  - 7) Podnoszenie jakości kształcenia oraz dostępności i jakości wsparcia udzielanego dzieciom i uczniom w przedszkolach i szkołach ogólnodostępnych i integracyjnych.

11. Wnioski do pracy wychowawczo-profilaktycznej na podstawie diagnozy oraz podstawowych kierunków realizacji polityki oświatowej państwa w roku szkolnym 2022/2023:
- 1) realizować treści dotyczące bezpieczeństwa w internecie ze szczególnym naciskiem na potrzebę weryfikowania informacji z mediów społecznościowych oraz zagrożenie "fakenewsami";
  - 2) kontynuować pracę nad tworzeniem klimatu szkoły poprzez organizowanie przedsięwzięć wynikających z inicjatywy uczniów, rozwijać samorządność, kreatywność i twórczość dzieci już na etapie przedszkolnym, zwiększyć poziom samodzielności, innowacyjności, kreatywności uczniów w ramach działalności Samorządu Uczniowskiego;
  - 3) rozwijać kompetencje miękkie, szczególnie umiejętności radzenia sobie z trudnościami, chronić i wzmacniać zdrowie psychiczne uczniów przez właściwie zorganizowaną pomoc psychologiczno - pedagogiczną, zajęcia specjalistyczne oraz podnoszenie kompetencji nauczycieli;
  - 4) dobrze zorganizować naukę i wsparcie dla uczniów z Ukrainy oraz ich rodzin, zapewnić im poczucie bezpieczeństwa, adekwatnie do zaistniałej sytuacji;
  - 5) rozwijać umiejętności społeczne oraz umiejętności komunikacyjne - komunikacja oparta na szacunku i woli współpracy;
  - 6) rozwijać wśród uczniów praktyczne życiowe umiejętności i kształtować kompetencje przyszłości z tzw. kierunków STEAM (nauka, technologia, inżynieria, sztuka oraz matematyka) przez wykorzystanie Laboratoriów Przyszłości - nauka przez eksperymentowanie;
  - 7) kontynuować innowację pedagogiczną "Gimnastyka ciała i języka" dla oddziałów przedszkolnych oraz klas edukacji wczesnoszkolnej - jako profilaktyka rozwoju mowy, rozwoju emocjonalno - społecznego oraz prawidłowej postawy ciała;
  - 8) wzmacniać prawidłowe postawy wobec nauki oraz kontynuować ofertę zajęć rozwijających oraz pozalekcyjnych zgodnie z oczekiwaniami uczniów i rodziców;
  - 9) rozwijać ideę wolontariatu, wzmacniać inicjatywy uczniowskie w tym zakresie, jako czynnik motywujący dla pozostałych;

- 10) wzmacniać wychowawczą rolę rodziny poprzez włączanie rodziców w życie szkolne dzieci oraz promowanie uczestnictwa uczniów w zajęciach wychowania do życia w rodzinie;
- 11) wychowywać do wartości i kształtować postawy prospołeczne oraz uczyć respektowania norm w relacjach międzyludzkich;
- 12) kontynuować działania Szkoły rozwijające postawy proekologiczne;
- 13) promować wizerunek Szkoły na zewnątrz poprzez publikacje związane z sukcesami i aktywnością uczniowską oraz współpracę z lokalnymi mediami.

§8. Realizacja Programu wychowawczo – profilaktycznego

Zadania (forma realizacji zależy od sytuacji epidemicznej w kraju, dopuszczalna jest realizacja zadań w formie zdalnej)	Adresaci	Osoby odpow. za realizację	Terminy realizacji
CEL 1. Kształtowanie postaw patriotycznych, wprowadzanie uczniów w świat wartości, patriotyzmu i szacunku dla tradycji			
Udział w uroczystościach państwowych i szkolnych, inicjowanie obchodów świąt i rocznic narodowych w społeczności lokalnej.	oddz. p-lne* I-III IV-VIII	wych. p-la, n-le historii, wychowawcy, SU	terminy świąt, rocznic
Opieka nad miejscami pamięci narodowej.	IV-VIII	SU, wychowawcy, n-le historii, opiekun. drużyn harcerskiej i zuch.	przy okazji rocznic, Święto Zmarłych
Organizacja wycieczek szkolnych w miejsca ważne dla polskiej nauki, historii i kultury oraz regionu - realizacja programu „Poznaj Polskę”.	I-III IV-VIII	Dyrektor Szkoły, wychowawcy, n-le historii	wg harmonogramu wycieczek i programu „Poznaj Polskę”
Szkolny DKF- „Dobre kino” Organizacja dodatkowych zajęć dla uczniów klas VIII pod nazwą „Spotkania z filozofią”.	VII- VIII	Dyrektor Szkoły, K.Sulerzycki	wg ustaleń n-li
Mini-projekty teatralne - teatr starożytny.		koło teatralne, M.Szwaba- Wiśniewska	wg ustaleń n-li
Drogi Polski do wolności... Projekt edukacyjny. Wieczornica.	VII - VIII	K.Sulerzycki, B.Abramek	XI 2022
Zagadnienia związane z patriotyzmem i tradycją podczas zajęć lekcyjnych, godzin wychowawczych i wycieczek szkolnych.	I-III IV-VIII	n-le historii, wychowawcy	wg ustaleń n-li
Stanisław Broniewski "Orsza" - praca z patronem. Gazetki klasowe i korytarzowe, organizacja Święta Szkoły.	I-III IV-VIII	n-le historii, j.pol., plastyki wychowawcy, SU	cały rok
CEL 2. Aktywny udział w życiu społecznym i kulturalnym Szkoły, środowiska lokalnego i kraju,			

kształtowanie postawy otwartej wobec świata i ludzi				
Integracja i współpraca Szkoły ze środowiskiem lokalnym:	<ul style="list-style-type: none"> • upamiętnienie projektu „Serce dla Inki” we współpracy z lokalną parafią - Marsz Pamięci; 	IV-VIII	harcerze, K.Sulerzycki	1 IX 2022
	<ul style="list-style-type: none"> • organizacja przedstawień, koncertów, spotkań i uroczystości dla rodziców (prawnych opiekunów) i społeczności lokalnej; 	I-III IV-VIII	Dyrektor Szkoły, n-le, wychowawcy, SU	wg kalendarza
	<ul style="list-style-type: none"> • współpraca z GOK, Biblioteką Gminną, CK Teatr, kinem Helios, teatrem Baj Pomorski; 	I-III IV-VIII	wychowawcy	cały rok
	<ul style="list-style-type: none"> • współpraca z parafią w Sarnowie, współorganizowanie rekolekcji oraz innych uroczystości, w których uczestniczą uczniowie. 	I-III IV-VIII	wychowawcy	cały rok
Realizacja przedsięwzięć związanych z rozbudzaniem postaw tolerancji, otwartości i szacunku do drugiego człowieka:	<ul style="list-style-type: none"> • Dzień Kropki • Dzień Osób Niepełnosprawnych • Światowy Dzień Zespołu Downa • Światowy Dzień Autyzmu • udział w ogólnopolskiej kampanii #Kocham słyszeć 	oddz. p-lne I-III IV-VIII	wych. p-la, zespół n-li spec., wychowawcy, SU	IX 2022 XII 2022 III 2023 IV 2023 IX/X 2022
Rozwijanie idei wolontariatu i udział w akcjach charytatywnych, wzmacnianie inicjatyw uczniowskich z tym związanych, m.in:	<ul style="list-style-type: none"> • działalność szkolnego koła wolontariatu; • zbieranie nakrętek z fundacją Przy-Stań; • zbieranie karmy dla schroniska dla zwierząt; • lokalne inicjatywy charytatywne; • organizacja pomocy dla uchodźców z Ukrainy; • współpraca z lokalnymi organizacjami zajmującymi się pomocą; • samopomoc koleżeńska. 	oddz. p-lne I-III IV-VIII	wych. p-la, K.Krupa, M.Dobrzeńska, wychowawcy, SU	cały rok, wg. ustalonych terminów akcji
Kształtowanie postawy aktywnego twórcy i odbiorcy kultury:	<ul style="list-style-type: none"> • organizacja wyjazdów do kina, teatru; • działalność świetlicy szkolnej; • działalność chóru szkolnego; • działalność koła teatralnego; • „Lekturki spod chmurki” oraz inne projekty realizowane w przedszkolu. 	oddz. p-lne I-III IV-VIII	wych. p-la, wychowawcy, wych. świetlicy, Dyrektor Szkoły, E.Paszkowska, M.Szwaba-Wiśniewska	cały rok wg. ustalonych terminów akcji
Kształtowanie kreatywności i samorządności wśród uczniów poprzez działalność Samorządu Uczniowskiego (wg. planu pracy SU):	<ul style="list-style-type: none"> • organizacja wyborów; 	I-III IV-VIII	opiekunowie SU	VI 2023
	<ul style="list-style-type: none"> • przygotowanie akademii i imprez szkolnych; 	I-III IV-VIII	wychowawcy, n-le plastycy	cały rok
	<ul style="list-style-type: none"> • w działaniach SU pracować nad zwiększeniem poziomu samodzielności, innowacyjności, kreatywności uczniów. 	I-III IV-VIII	opiekunowie SU	cały rok
Promocja wizerunku Szkoły na zewnątrz:	<ul style="list-style-type: none"> • publikacje związane z sukcesami i aktywnością uczniowską; 	oddz. p-lne I-VIII	admin WWW, admin. FB	cały rok
	<ul style="list-style-type: none"> • wyznaczenie nauczyciela odpowiedzialnego za współpracę z lokalnymi mediami; 		n-l odpowiedzialny za kontakt z mediami	cały rok
	<ul style="list-style-type: none"> • zachęcanie uczniów do udziału w konkursach szkolnych i zewnętrznych, 	oddz. p-lne I-III	wych. p-la, wychowawcy,	cały rok

	zarówno przedmiotowych jak i związanych z zainteresowaniami.	IV-VIII	n-le, Dyrektor Szkoły	
Działalność 52 Turystycznej Drużyny Harcerskiej "Remus" i 22 Gromady Zuchowej "Wesołe Elfy".		I-III IV-VIII	opiekun. drużyn harcerskiej i zuch.	cały rok
CEL 3. Wsparcie uczniów w sytuacjach trudnych, w rozpoznawaniu własnych predyspozycji, rozwijaniu kompetencji i umiejętności, poszukiwaniu pasji i określaniu drogi dalszej edukacji				
Wsparcie i pomoc dla uczniów z Ukrainy - zapewnienie im poczucia bezpieczeństwa pozwalającego na indywidualny, pełny rozwój osobisty.		I-III IV-VIII	wychowawcy, Dyrektor Szkoły zespół n-li spec., koło wolontariatu	stosownie do zaistniałych potrzeb
Rozwijać wśród uczniów praktyczne życiowe umiejętności i kształtować kompetencje przyszłości przez wykorzystanie Laboratoriów Przyszłości - nauka przez eksperymentowanie.		IV-VIII	n-le	cały rok
Prowadzenie zajęć rozwijających zainteresowania i uzdolnienia, przygotowywanie uczniów do udziału w konkursach; kontynuacja programu innowacyjnego "Nasz teatr - na scenie, na ekranie, w eterze", innowacja pedagogiczna „Nauczanie dwujęzyczne na lekcjach biologii i plastyki”, koła zainteresowań, e-twinning., realizacja grantu „mPotęga”, „Na Dobry Początek”, programu pilotażowego Abakus.		oddz. p-lne I-III IV-VIII	wszyscy n-le, M.Szwaba - Wiśniewska - koordynator teatralny, A.Wesołowska - koordynator programu Abakus	cały rok
Podsumowanie sukcesów miesiąca - szkolny radiowęzeł, tablica sukcesów, „Apel laureata”.		I-III IV-VIII	opiekunowie SU, wychowawcy, n-le prowadzący	cały rok
Promocja czytelnictwa poprzez:	• organizacja kącia relaksu dla uczniów klas IV-VIII z dostępem do książek i czasopism;	IV-VIII	n-le klas IV-VIII	cały rok
	• projekty teatralne oparte na tekstach literackich;	IV-VIII		cały rok
	• realizacja projektów edukacyjnych: "Czytam z klasą. Lekturki spod chmurki - Podróżowanie przez czytanie", Bajkoterapia.	oddz. p-lne I-III	n-le p-la., n-le klas I-III	cały rok
Realizacja doradztwa zawodowego:.	• preorientacja zawodowa w przedszkolu, orientacja zawodowa w klasach I-III i IV-VI według zalecanych w <i>Programie realizacji wewnątrzszkolnego systemu doradztwa zawodowego</i> treści;	oddz. p-lne I-III IV-VI	wych. p-la, n-le, wychowawcy, pedagog szk.	cały rok
	• zajęcia z doradcą zawodowym w klasach VII-VIII;	VII-VIII	doradca zawod.	cały rok
	• poradnictwo dla rodziców we wspieraniu swoich dzieci w ich wyborach edukacyjno - zawodowych;		doradca zawod.	cały rok
	• współpraca z instytucjami wspierającymi karierę edukacyjną i zawodową uczniów;		doradca zawod., Dyrektor Szkoły	cały rok
	• samodoskonalenie doradcy zawodowego.		doradca zawod.	cały rok
Zajęcia pozalekcyjne rozwijające zainteresowania uczniów:	• chór szkolny, • koła teatralne, • harcerstwo, • SKS, • gimnastyka korekcyjna, • logorytmika, • zajęcia plastyczne, • zajęcia taneczne	I-III IV-VIII	Dyrektor Szkoły, opiekunowie poszczególnych zajęć	cały rok

	<ul style="list-style-type: none"> • zajęcia szachowe, • Koło przyrodnicze, • zajęcia taneczne, • karate. 			
Konkursy przedmiotowe; zawody sportowe; konkursy artystyczne; konkursy interdyscyplinarne, Wałdowskie Konkursy Matematyczne, konkurs języka angielskiego dla klas I-III i inne konkursy międzyszkolne.	I-III IV-VIII	wszyscy n-le - praca w zespołach przedmiotowych	cały rok	
Zajęcia dodatkowe przygotowujące do egzaminu ósmoklasisty.	VIII	n-le przedmiotów egzaminacyjnych	cały rok	
Organizacja pomocy psychologiczno - pedagogicznej w Szkole:	<ul style="list-style-type: none"> • objęcie pomocą psychologiczną - pedagogiczną wszystkich uczniów, dostosowanie oferty pomocy do ich potrzeb; • stałe dyżury psychologa szkolnego; • szkolenia dla kadry pedagogicznej wynikające z potrzeb uczniów z SPE; • zajęcia specjalistyczne: logopedyczne, rewalidacyjne, korekcyjno - kompensacyjne, WWR; • wsparcie pedagoga, psychologa szkolnego oraz pedagoga specjalnego; • współpraca z Poradnią Psychologiczno - Pedagogiczną; • rozpoznawanie uczniów o specjalnych potrzebach edukacyjnych; • współpraca z rodzicami (prawnymi opiekunami), wspieranie dzieci i rodzin w kryzysie; • realizacja zaleceń zawartych w opiniach i orzeczeniach. 	oddz. p-lne I-III IV-VIII	Dyrektor Szkoły, zespół n-li spec., wych. p-la, wychowawcy, pielęgniarka, lider WDN, n-le	cały rok wg. kalendarza WDN
Kontynuacja innowacji pedagogiczną „Gimnastyka ciała i języka” - profilaktyka rozwoju mowy, rozwoju emocjonalno - społecznego oraz prawidłowej postawy.	oddz. p-lne I-III	wych. p-la, M.Krupińska, I.Tkaczyńska, K.Krupa, wychowawcy	X 2022 – VI 2023	
Wdrożenie programu „Oddycham nosem cały rok” i „Gryzio w krainie głosek” i innowacji „Usprawnianie motoryki małej podczas zajęć logopedycznych oraz rewalidacyjnych”	oddz. p-lne I-III	wychowawcy, zespół n-li spec.,	cały rok	
Organizowanie dodatkowych zajęć pozalekcyjnych i wyjazdów, rozwijających zainteresowania i pasje z zakresu nauk matematyczno - przyrodniczych oraz języków obcych.	I-III IV-VIII	n-le przedmiotów mat.-przyr., n-le j.obcych	cały rok	
CEL 4. Promocja zdrowego stylu życia i postaw proekologicznych				
Realizacja na zajęciach przyrody, biologii, WF, EDB, EZ i godz. wych. zagadnień dotyczących organizacji pracy i wypoczynku przez dzieci i młodzież, technik uczenia się, aktywności fizycznej, zdrowego żywienia. Programy: „Profilaktyka cukrzycy i otyłości u dzieci”, „Gimnastyka ciała i języka”, Tydzień Zdrowia.	oddz. p-lne I-III IV-VIII	wych. p-la, n-le, wychowawcy, zespół n-li spec.	cały rok	
Promocja postaw proekologicznych:	<ul style="list-style-type: none"> • kontynuacja działań w ramach projektu EKO SZKOŁA • zbiórka surowców wtórnych, • zbiórka elektrośmieci, • segregacja śmieci, • Ogólnopolska Akcja Sprzątanie Świata - Polska, 	oddz. p-lne I-III IV-VIII	wych. p-la, n-le, wychowawcy	cały rok wg kalendarza

[illegible]

CEL 5. Działania z zakresu bezpieczeństwa i przeciwdziałanie zagrożeniom w Szkole, przygotowanie uczniów do życia w zmieniającej się rzeczywistości oraz znajomości prawa

Przeciwdziałanie agresji słownej i fizycznej - konsekwencja wychowawcza ze strony szkoły we współpracy z rodzinami uczniów.		I-III IV-VIII	n-le, wychowawcy, pedagog, psycholog	cały rok
Przeciwdziałanie wykluczeniu społecznemu - działania integrujące w klasach, współpraca nauczycieli i rodziców		I-III IV-VIII	pedagog, psycholog, wychowawcy	cały rok
Bezpieczeństwo w sieci:	• uświadamianie zagrożeń związanych z korzystaniem z portali	I-III IV-VIII	n-le informatyki, wychowawcy,	cały rok

	<ul style="list-style-type: none"> społecznościowych; • przeciwdziałanie zjawisku hejtu; • krytyczna analiza informacji zamieszczonych w Internecie; • poszerzanie wiedzy opiekunów na temat bezpieczeństwa dzieci w sieci, propozycje podniesienia swoich kompetencji online; • promowanie bezpiecznego i efektywnego korzystania z technologii cyfrowej przez wszystkich nauczycieli, poprzez uatrakcyjnienie procesu lekcyjnego; • realizacja projektu „Akademia Bezpiecznego Puchatka” dotyczącego bezpieczeństwa w domu, Szkole, na drodze oraz w internecie. 	klasy I	pedagog, psycholog wychowawcy	do końca roku szkolnego
Wprowadzanie elementów edukacji prawnej:	<ul style="list-style-type: none"> • zapoznanie (przypomnienie) uczniom szkolnych dokumentów i regulaminów tworzących wewnętrzne „prawo szkolne”; • czuwanie nad ich przestrzeganiem; • uświadamianie uczniom ich praw i obowiązków człowieka oraz konsekwencji płynących z ich nieprzestrzegania; • obchody Światowego Dnia Praw Dziecka; • spotkania z przedstawicielami KM Policji w Grudziądzu; • realizacja edukacji prawnej w ramach treści programowych WOS. 	oddz. p-lne I-III IV-VIII	wych. p-la n-le WOS zespół n-li spec. wychowawcy Dyrektor Szkoły	cały rok XI 2022 IX/X 2022
Bezpieczeństwo na drodze.		oddz. p-lne I-III IV-VIII	wych. p-la, wychowawcy	cały rok
Uczenie zasad udzielania pierwszej pomocy przedmedycznej i właściwych reakcji w sytuacjach zagrożenia.		oddz. p-lne I-III IV-VIII	wych. p-la, n-le I-III, wychowawcy, nauczyciel EDB	wg. programu nauczania
Uczenie konstruktywnych sposobów rozwiązywania konfliktów.		oddz. p-lne I-III IV-VIII	wych. p-la, wychowawcy, wych. świetlicy, pedagog, psycholog	cały rok
Organizowanie form aktywnego wypoczynku - bezpieczne propozycje na każdą porę roku.		I-III IV-VIII	n-le, wych. świetlicy	ferie, wakacje
CEL 6. Zapewnienie bezpieczeństwa sanitarnego, przestrzegania reżimu związanego z pandemią				
Wdrażanie działań związanych z profilaktyką zakażenia COVID - 19, przestrzeganie reżimu sanitarnego, działania promujące higienę i dbałość o swoje zdrowie w szkole i poza nią.		oddz. p-lne I-III IV-VIII	wszyscy pracownicy Szkoły	w czasie trwania pandemii
Promocja ogólnopolskiego programu szczepień przeciwko Covid - 19 w ramach akcji „Szczepienia w Szkole” - organizacja szczepień w placówce wg. zapotrzebowania rodziców		dzieci pow. 12 r.ż.	Dyrektor Szkoły, pielęgniarka	IX 2022
CEL 7. Działania wspierające rodzinę				
Wspieranie rodziców (prawnych)	<ul style="list-style-type: none"> • konsultacje z pedagogiem i psychologiem szkolnym; 	oddz. p-lne I-III	Dyrektor Szkoły, wych. p-la,	cały rok

opiekunów) w podnoszeniu kompetencji i umiejętności rodzicielskich:	<ul style="list-style-type: none"> • pedagogizacja rodziców (prawnych opiekunów) podczas zebrań; • oferta zajęć podnoszących kompetencje wychowawcze rodziców (prawnych opiekunów) - również w sieci; • współpraca z PPP. 	IV-VIII	zespół n-li spec., wychowawcy, n-l WDŻ	
Zwiększenie dostępności i wsparcia udzielanego rodzicom i uczniom przez stałe dyżury nauczycielskie		oddz. p-lne I-III IV-VIII	wszyscy n-le	cały rok wg. harmonogramu dyżurów
Wsparcie rodzin uczniów pochodzących z Ukrainy w kryzysie uchodźczym oraz zapewnienie im poczucia bezpieczeństwa i pomoc w integracji ze społecznością lokalną		oddz. p-lne I-III IV-VIII	Dyrektor Szkoły, zespół n-li spec., wychowawcy, Rada Rodziców, koło wolontariatu SU	stosownie do zaistniałych potrzeb
Współdziałanie i współpraca z rodzicami (prawnymi opiekunami) uczniów, wspieranie ich w procesie dydaktyczno - wychowawczym.		I-III IV-VIII	Dyrektor Szkoły, zespół n-li spec., wychowawcy	cały rok
Zwiększające aktywności rodziców, włączanie ich w proces organizacji i współtworzenia życia Szkoły, współodpowiedzialności za społeczność szkolną.		oddz. p-lne I-III IV-VIII	Dyrektor Szkoły, wych. p-la, wychowawcy, Rada Rodziców	cały rok
<ul style="list-style-type: none"> • Wspieranie rodzin w trudnej sytuacji życiowej we współpracy z GOPS-em i wg. potrzeb - Zespołem Interdyscyplinarnym ds. Przemocy w rodzinie • Udzielanie wsparcia w sytuacjach kryzysu w rodzinie oraz informacji na temat sieci instytucji pomocowych w gminie Grudziądz 		oddz. p-lne I-III IV-VIII	Dyrektor Szkoły, zespół n-li spec., wych. p-la, wychowawcy	cały rok
Promowanie wśród rodziców uczestnictwa ich dzieci w zajęciach wychowania do życia w rodzinie.		V-VIII	Dyrektor Szkoły, n-l WDŻ	IX 2022
Zajęcia otwarte dla rodziców w ramach programu adaptacyjnego w oddziałach przedszkolnych.		oddz. p-lne	wych. p-la	VIII 2022
Aktywne działania Rady Rodziców:	<ul style="list-style-type: none"> • współtworzenie <i>Programu Wychowawczo - Profilaktycznego</i>; • współorganizacja życia Szkoły. 	I-III IV-VIII	Rada Rodziców	cały rok

- Oddziały Przedszkolne realizują działania *Programu profilaktyczno - wychowawczego* w ramach własnego harmonogramu pracy.

§9. Ewaluacja *Programu wychowawczo - profilaktycznego*

1. Przedmiot ewaluacji:

- 1) forma *Programu*;
- 2) dobór obszarów działań i zadań wychowawczych;
- 3) otwartość *Programu*;
- 4) zgodność *Programu* z podstawami prawnymi i założeniami reformy;
- 5) opinia nauczycieli o *Programie*;
- 6) spełnienie oczekiwań rodziców (prawnych opiekunów) i uczniów wobec *Programu*.

2. Ewaluacja ma służyć:

- 1) sprawdzeniu efektywności działań wychowawczych i profilaktycznych zawartych w *Programie*;
- 2) udoskonaleniu *Programu* po uwzględnieniu opinii nauczycieli, rodziców (prawnych opiekunów) i uczniów;
- 3) aktualizacji zagadnień;
- 4) podniesieniu skuteczności oddziaływań wychowawczych.

3. Ewaluację przeprowadzi zespół wychowawczy metodą analizy dokumentacji i opracuje wyniki w formie: sprawozdania, wniosków, ewentualnych poprawek lub propozycji do nowego *Programu*.

4. Proponowany termin ewaluacji - wrzesień 2023r.